Выходить у Львовѣ що дня (кромъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрация и Експедиция подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакция ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламации неопечатанѣ вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністрации „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінции
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 246. Пятниця 1 (13) падолиста 1891. Рôкъ I.

Спôльни Делеґації.

Найвысша Бесѣда Престольна.

Єго Вел. Цѣсарь прибувши вчера рано зъ Ґеделе, принявъ въ полудне членôвъ Делеґации угорскои, а о 1 год. членôвъ Делеґации австрійскои. Вôдповѣдаючи на промовы обохъ президентôвъ делеґаційныхъ, промовивъ Єго Вел. Цѣсарь якъ слѣдує:

„За завѣреня о вѣрнôй преданности, якъ разъ Менѣ высказанѣ, высказую Вамъ мою сердечну подяку.

„Зъ вдоволенємъ можу то сказати, що зô всѣми державами зôстаемо въ вôдносинахъ тѣснои дружбы. Въ повнôй згодѣ зъ нашими союзниками добачую въ удержаню европейского мира найпевнѣйшу поруку щастя и розвою народôвъ. Тожь Моє Правительство не спускає зъ ока тои цѣли, а вôдъ всѣхъ кабінетôвъ заграничныхъ доходять насъ завѣреня о рôвножь мирныхъ стремленяхъ. Вправдѣ не довело то ще доси до усуненя небезпечностѣ політичного положеня Европы, або до здержаня загальныхъ зброєнь военныхъ; позаякъ однакожь потреба удержаня мира проявляє ся загально и однодушно, то не здає ся бути выключеною надѣя осягненя остаточнои тои цѣли. Обы дозволено Менѣ було обвѣстити Моимъ народамъ ту радôстну вѣсть, що теперѣшна журба и тягарѣ, выходячѣ зъ загроженого мира, дôйшли вже до свого кôнця.

„Предложеня, якѣ одержите Панове для конституційного ихъ трактованя, складають свѣдоцтво, що Моє Правительство зъ найбôльшою скрупулятностію взяло пôдъ розвагу фінансы Монархіи и обмежило ся въ преліміnари для сталои арміи и маринарки, на рôкъ слѣдуючій, на найнеобходнѣйшѣ и на найнаглѣйшѣ потребы, при чôмъ треба було вôдложити дуже важнѣ жаданя заряду войскового.

„Въ Боснѣ и Герцеґовинѣ видко у всѣхъ галузяхъ економічного житя безупинно поступаючій розвôй. Тому то власнѣ доходы тыхъ краѣвъ и въ слѣдуючôмъ роцѣ выстануть на покрытє коштôвъ адміністрации державнои.

„Переконаный, що Вы панове, приступите до своєи задачѣ зъ повною розвагою и посвяченємъ, желаю Вашôй дѣяльности якъ найуспѣшнѣйшихъ выслѣдкôвъ и витаю Васъ сердечно“.

Єго Вел. Цѣсарь принимавъ вчера насамперѣдъ Делеґацію угорску. Принятє розпочало ся о 11 год. 45 мін. и скôнчило ся передъ 1 год., а вôдтакъ наступило принятє австрійскои Делеґации.

Въ промовѣ своѣй до Є. Вел. Цѣсаря, высказавъ президентъ угорскои Делеґации, ґр. Зічі, вѣрнôсть и преданнôсть та вдоволенє, що межинароднѣ антаґонізмы въ теперѣшну пору не выступають такъ сильно. Ґр. Зічі згадавъ дальше о трудностяхъ соціяльныхъ, котрыхъ шкôдливый вплывъ вымагає особливои обачности и рѣшучости. Бесѣдникъ повитавъ радôстно удержанє дружбы зъ союзными державами, додаючи, що мимо того повна власна готовôсть Монархіи до бою позôстане найпевнѣйшою порукою мира. Делеґація угорска сподѣває ся побороти щасливо трудности и ухвалити то, що потреба до удержаня збройнои силы австро-угорскои монархіи, а безъ нарушеня щасливо заведенои рôвноваги фінансовои.

Президентъ австрійскои Делеґации, ґр. Шенбурґъ, зачавъ свою промову до Є. Вел. Цѣсаря завѣренями непохитнои вѣрности и преданности. Делеґація австрійска приступає до своєи задачѣ зъ переконанємъ, що зъ однои стороны належить ухвалити то, що до удержаня велико-державного становища Монархіи єсть необхôдно потрѣбнє; зъ другои же стороны треба увзглядити совѣстно здôбнôсть народôвъ, маючихъ понссити всѣ жертвы. Бесѣдникъ высказавъ вôдтакъ вдячне признанє за удержанє мира, котрый для народôвъ европейскихъ єсть подвôйно потрѣбный, а то зъ огляду на величезнѣ технічнѣ вынаходы, котрѣ заповѣдають розвôй промыслу, торговлѣ и рôльництва всѣхъ державъ, до степеня, якого нѣколи передъ тымъ не осягнено. Перенятѣ повагою теперѣшныхъ часôвъ, умѣють члены австрійскои Делеґации оцѣнити благо-

---

2

При стрѣлецькôй ватрѣ.

ОПОВѢДАНЄ

АБҐАРЪ-СОЛТАНА.

(Перевѣвъ Павло Кирчôвъ).

(Дальше.)

Никола, не якъ звычайно гуцулы, бувъ дуже говôркій и любивъ балаканину, але я теперь спѣшивъ ся до товаришѣвъ и не пытавъ єго, що то за медведикъ и щенюкъ Мільнерôвъ... Здалека долѣтавъ мене уже голосъ нашого маляра, котрый прилучивъ ся до нашои стрѣлецькои выправы, щобы собѣ дещо малювати, але поправдѣ вôнъ нѣ малювавъ, нѣ то не споганивъ своихъ артистичныхъ рукъ пролиткомъ крови звѣрины за неповинне; горѣвку пивъ лишь за трьохъ, мамалиґу та брындзю ѣвъ якъ Волохъ и прищурювавъ ся до гôрнякôвенъ, розправляючи имъ о ихъ чуднôмъ поглядѣ сумовитыхъ очий. Теперь стоявъ зъ розхрестоваными руками, єго сорокатый шкоцькій шаль на вѣтрѣ уносивъ ся надъ нимъ, якъ хоругва. Въ однôй руцѣ державъ велику таборну фляшку, а въ другій чарку.

— А ну, скори дитинко! — кликавъ на мене, бо отсѣ Беоты, що ихъ зъ собою возишь, выпють тобѣ весь спірітусъ, а безъ спірітуса vulgo духа, якѣ будуть твои творы?

За хвилю бувъ я уже при неоцѣненнôмъ товаришу, выпивъ добру чарку горѣвки, котру вôнъ минѣ своими руками налявъ; горѣвка зробила минѣ добре; я учувъ якусь теплоту, що розпливала ся по усѣхъ жилахъ... Тужнѣ присоня зовсѣмъ вôдлетѣли.

Я глянувъ вокругъ: мои товаришѣ, загорѣлѣ стрѣлцѣ, сидѣли на розстеленôмъ кудлатôмъ войлоцѣ угорськôмъ, завѣвши пристрастну суперечку о тôмъ, чи буде завтра медвѣдь, чи не буде? Новакъ, злѣсничій изъ Скарбкôвськихъ лѣсôвъ, котрый зъ чемности до насъ прилучивъ ся, порядкувавъ ся гуцулами, що розкладали великанську ватру; поприпинанѣ до вориня, при обгородахъ на худобу, псы выли та скомлѣли, допрошуючись ѣды; коровы рычали, вôвцѣ блеяли, а господарь колибы, уразъ изъ своими помôчниками, стояли мовчки та приглядали ся зъ якимсь задивомъ цѣлому нашому, численному таборови.

— Спѣшѣть ся зъ вечерою — обôзвавъ ся, зô мною надôйшовши, Никола.—На угорськôмъ боцѣ понадъ клявзами блыскає ся, буде буря. — А звертаючи ся до ґазды, запытавъ ся: — Брате Юрій, ци є у васъ мѣсце въ колибѣ, абысте переночували трьохъ панôвъ, маляра да пана Новака?

Никола не хотѣвъ нѣякъ нашого артиста зачислити до панôвъ; на всѣ мои розповѣди вôдповѣдавъ сухо:

— Отъ не дурѣть, пане!... Богомазникъ тай тôлько! До сойки хибивъ, лишь за молодицями гонить.

Теперь, на потакуючу вôдповѣдь ґазды, кивнувъ на двохъ пôдросткôвъ, що мали псы провадити, и разомъ зъ ними забравъ ся зносити наборы зъ коней до колибы, перестерѣгаючи заєдно, абы спѣшити ся зъ вечерою, бо бурѣ лишень що не видко.

Мы усѣ засѣли коло розложенои Новакомъ ватры, заѣдали велику чвертку баранины, краючи єи стрѣлецькими ножами та помагаючи собѣ пальцями.

— Борше Богъ сотворивъ пальцѣ нѣжь виделцѣ!—проголосивъ набожно Новакъ, впыхаючи въ ротъ поважный кусень баранины.

— Виджу, виджу! — перебивъ єму нашь артистъ, — що всѣ вы тутъ въ тыхъ проклятыхъ горахъ вôдбѣгли вôдъ тои епохи свѣта, въ котрôй Богъ людей сотворивъ... Звычаѣ тутъ вашѣ и цівілізація и интеліґенція поосôбныхъ одиницъ...

— Що вы черезъ те розумѣєте? — крикнувъ добрый Новачиско, червонѣючи нагло и майже давлячи ся кавальцьомъ мяса, котрого ще не проковтнувъ.

— Те розумѣю, що розумѣю! — вôдповѣвъ весело смѣючи ся маляръ. — Знаю те, що до нѣкого одного когось я не говоривъ, та видно, що пословицѣ суть засобомъ мудрости народôвъ!... Тямите... а може вы въ тыхъ горахъ уже й забули — пословицю: „ударь въ стôлъ а ножицѣ вôдозвуть ся?“... Але ще разъ кажу, що я нѣкому одному комусь не дававъ на притыкъ.

— Мôй пане, я собѣ дуже выпрошую — лопотѣвъ що разъ невыразнѣйше Новакъ, давлячи ся таки на добре. Очи стали встовпъ, лице ажь посинѣло. Мы всѣ поналякали ся, незнаючи въ першôй хвили, що починати; але маляръ бувъ, видно, найпритомнѣйшій, бо схопивъ ся заразъ и мôцнымъ кулакомъ уда-

словеньство, выпливаюче изъ загальнои найгорячѣйшои любови, якою переповнени всѣ народы, котрыхъ привязане окружае завсѣгды святу особу Наяс. Пана. Ґр. Шенбурґъ закôнчивъ свою промову словами: „Нехай благословеньство Всевышного удержить намъ Ваше Цѣсарске и Королевске Апостольске Величество для нашои Державы!“

По выголошеню Престольнои Бесѣды розмавлявъ Є. Вел. Цѣсарь зъ поодинокими делеґатами а мѣжь иншими зъ послами: Бѣлиньскимъ, Беноимъ, Чайковскимъ, Абрагамовичемъ, Яворскимъ и Хшановскимъ а вôдтакъ зъ ґр. Станіславомъ Баденімъ, зъ Старочехами Полякомъ и Досталемъ, зъ Зісомъ, Плєнеромъ, Хлюмецкимъ, Русомъ и Демельомъ. Коли делеґатъ Полякъ заявивъ, що Старочехи позôстали вѣрни гадцѣ угодовôй, вôдповѣвъ Є. В. Цѣсарь: „Тѣшить то Насъ сердечно; гадка угодова мусить стати ся дѣломъ, засада мусить побѣдити—шкода лишь, що на теперь то и для засады шукае ся безустанно лишь пустыхъ фразесôвъ“. Полякъ сказавъ на то: Я побоюю ся, що то не наступить такъ скоро“. На то вôдповѣвъ Є. Вел. Цѣсарь: „Але мусить наступити, самъ Богъ хоче того!“ — Демльови сказавъ Монархъ, що завѣреня о мирѣ, якй теперь можна почути, суть дуже милй, однакожь не можна принимати ихъ безъ застереженя. Якась обачнôсть есть тутъ конче потрѣбна, бо завѣреня тй опырають ся наразѣ на ожиданяхъ, котрыхъ сповнене було бы въ высокôмъ степени пожадане.

Бесѣда пос. Ол. Барвѣньского

выголошена при дебатѣ буджетовôй надъ позиціею „Центральна управа“ Міністерства просвѣты.

Высока Палато! Я просивъ о голосъ, щобы при уступѣ „Центральный зарядъ“ высказати якъ найкоротше кôлька замѣтокъ що до надзору шкôльного въ Галичинѣ.

Вже пôдчасъ послѣднои сесіи вказувавъ я на се, що надзôръ народныхъ шкôлъ въ Галичинѣ, мимо збôльшеня числа повѣтôвъ шкôльныхъ и повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ, все ще недостаточный. Причина сихъ лихихъ вôдносинъ лежить зъ однои стороны въ тôмъ, що шкôльни повѣты въ Галичинѣ розмѣрно дуже великй, а мимо того 31 повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ мають надзôръ кождый надъ двома повѣтами; зъ другои же стороны причина лежить въ перетяженю повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ адміністраційными справами. Черезъ то для инспекторôвъ або фізично неможливо вôдбути що найменше два разы въ шкôльнôмъ роцѣ инспекцію шкôлъ, або зновъ, коли єи вôдбудуть, они не въ силѣ вôдповѣсти всесторонныимъ вымогамъ инструкціи о надзорѣ шкôльнôмъ, выданôй 1 грудня 1870 р. на основѣ міністерского розпорядженя. Въ обохъ выпадкахъ така инспекція шкôлъ не може бути користна анѣ для пôднесеня и поступу народного шкôльництва, анѣ для методичного выобразованя учителѣвъ. Коли повѣтовый инспекторъ шкôльный побуде одну або двѣ години въ одноклясовôй народнôй школѣ, — а такихъ въ Галичинѣ найбôльше— то трудно єму на пôдставѣ такои побѣжнои инспекціи выробити собѣ вѣрне и правдиве поняте о поступѣ шкôльнои молодежи и педаґоґічно-дидактичнôй способности учителя, а о вôдповѣднôмъ поученю учителя нема що й казати. Така поверховна инспекція веде неразъ зъ однои стороны до безосновного осуду способности учителѣвъ, — а се дуже часто мае рѣшаючій вплывъ на дальшу судьбу неодного учителя, — зъ другои же стороны не звертае ся уваги на такй недостатки, котрыхъ усунене конечно потрѣбне для успѣшного розвою школы.

Длятого поправа тыхъ вôдносинъ була бы дуже пожадана въ интересѣ народного шкôльництва въ Галичинѣ. Зарадити сему можна бы або збôльшенємъ числа повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ, щобы кождый зъ нихъ мавъ надзирати лишь оденъ шкôльный повѣтъ, — зъ того, розумѣе ся, выйшли бы бôльши выдатки для державы, — або треба бы що найменше увôльнити инспекторôвъ вôдъ надмѣрнои роботы адміністраційнои. Потребу зарадженя въ тôмъ напрямѣ узнала и галицка краєва Рада шкôльна и вже въ 1876 р. президія Намѣстництва у Львовѣ зажадала вôдъ Староствъ, щобы после §. 35 краєвого закона шкôльного зъ 25 червня 1873 р. увôльнили повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ вôдъ надмѣрнои бюровои роботы и щобы черезъ те дати имъ можнôсть сповняти свôй властивый обовязокъ. Таке увôльнене повѣтовыхъ инспекторôвъ було бы теперь тымъ бôльше потрѣбне, що въ наслѣдокъ зросту числа шкôлъ, якй вже заложено, або якй ще мають заложити ся, значно зросли и аґенды. А тымчасомъ згадане розпорядженє президіи Намѣстництва осталось, на жаль, лишь на папери, бо концептовый персоналъ Староствъ не вôдповѣдае вымогамъ, а инспекторы мусять вдоволити ся, коли имъ дададуть якого діюрніста. Томужь я позволю собѣ просити Міністерство просвѣты, щобы въ тôмъ взглядѣ зарядило, що потрѣбно.

А теперь хочу поговорити о иншôй справѣ, що дотыкае повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ, т. є. о системізованю повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ. Справу сю названо пожаданою ще въ справозданю комісіи буджетовои о предложеню правительственнôмъ на рôкъ 1889, а пôдчасъ послѣднои сесіи порушивъ єи поважаный посолъ зъ Кракова. Доперѣшна провізорія мае не лише такй наслѣдки, що мало можна найти вôдповѣдныхъ силъ для надзору шкôльного, але зъ неи походять и шкоды для тыхъ заведень шкôльныхъ, въ котрыхъ тй силы перше були учителями, и для тыхъ учителѣвъ, котрыхъ въ заступствѣ покликано на ихъ мѣсце. Коли кôлькохъ учителѣвъ вправъ именують повѣтовыми инспекторами шкôльными а ихъ заступлять найчастѣйше ще недосвѣдными учителями, то бôльша часть шкôлъ вправъ при семинаріяхъ учительскихъ не може сповнити своєи тяжкои задачѣ такъ, якъ бы треба. А богато провізоричныхъ учителѣвъ, котрй черезъ кôлька лѣтъ заступають мѣсця повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ, тратить на тôмъ черезъ се, що ихъ въ наслѣдокъ провізоріи повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ не стабілізують, и тому не можуть они мати права до квінквеній. Длятого жадане системізованя повѣтовыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ и зовсѣмъ оправдане и справедливе.

Але я, сподѣваючись, шо Міністерство просвѣты увзглядить се жадане, не можу не звернути уваги на потребы всхôднои Галичины, замешканои Русинами: У всхôднôй части Галичины есть около 1.800 народныхъ шкôлъ зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ, а лише звышь 700 зъ польскимъ. Отже зъ огляду на мову и на педаґоґію, треба бы у всхôднôй Галичинѣ именувати повѣтовыми инспекторами шкôльными лише тыхъ, котрй зовсѣмъ добре знають руску мову и можуть выказати ся свѣдоцтвомъ, що можуть рускою мовою учити.

Зъ початку своєи промовы згадавъ я о пôднесеню образованя учителѣвъ. Въ тôмъ взглядѣ повѣтовй конференціи шкôльни мають велике значѣне для учителѣвъ народныхъ шкôлъ. Однакожь при образованю учителѣвъ не ходить лишь о фахове знане и методичне образоване, але и о вправу въ мовѣ. Що до сего послѣдного, то учителямъ особливо зъ околиць, де есть двѣ або й бôльше мовъ, треба дати вôдповѣдну нагоду, щобы зовсѣмъ добре навчили ся выкладового языка. Тымчасомъ

ривъ лѣсничого кôлька разôвъ въ потылицю. Сей способъ, хоть и варварській, поскуткувавъ, бо паціентъ вôдразу проликнувъ баранину, а въ кôлька хвиль бувъ зновъ спосôбный до языковои войны зъ доскульчивымъ артистомъ.

— А бачь, дорогій сильване — правивъ Апеллесôвъ ученикъ, — слибы не я, вже бы було и по Новаку... Плакали бы гуцульскй невѣсты, хорошй доньки гôръ!... Померъ Новакъ, померъ!... А теперь черезъ те, що ты найшовъ ся, любый сильване, т. є. чоловѣче лѣсовый, въ товариствѣ цівілісованыхъ людей,— особливожь одного, котрый задля своєи притомности въ цвѣтъ цівілізаціи цѣлого свѣта може зачислити ся, — теперь... ще разъ тобѣ кажу... жиешь и жити будешь... Ще бôльше: будешь жити безсмертно, бо подобу твою намалюю и выставлю въ парижськôмъ *сальонѣ*... На горѣ, на рамахъ выпишу: „Сильванъ, vulgo Новакъ, чоловѣкъ на опôвъ дикій, сынъ пустынь“ и т. д. и т. д. Мôй ґеній учинить тебе, обскурный Немроде, славнымъ и голоснымъ.

— Ото плете, ажь слухати противно! — почувъ ся въ тôй хвили голосъ Николы, а въ плечи учувъ я лехкій дотыкъ.

— Пане! подивѣть на лѣво, яка тамъ хмара пôднимае ся.

Я глянувъ. И справдѣ цѣла полуднева сторона небосклону засунулась уже великою чорною важкою хмарою; на заходѣ льщѣвъ ще блескъ сонця, що зайшло передъ хвилею, а въ нѣмъ виднѣли рѣзко и выдатно скалисти верхи. Вôдъ хмары завѣвавъ студеный, пронибаючій вѣтеръ, высвистуючи проразливо по обламахъ скалъ; темнй боры, що стелились намъ пôдъ ногами, шумѣли сумно, жалôбно. Стемнювало ся зъ кождою хвилею що разъ бôльше. Наразъ, черезъ саму середину чорнои хмары, скрутивъ ся ясный огняный вужь, роздираючи єи на двѣ рôвнй части; въ кôлька хвилинъ по нѣмъ пôшовъ сильный громôтъ, лише ще далекій, мовбы пôдземный; до насъ доходивъ поволи, плинувъ поважно долинами, вôдбивавъ ся вôдъ вершкôвъ, вôдъ шпилѣвъ и конавъ въ гущавинахъ непорочныхъ дѣвичьлѣсôвъ. По хвили стогомоннй еха сконали и на мигъ ока настала глубока тишина. Лишь хмара пôднималась що разъ высше, плынула тихо дальше и дальше; безъ шуму, безъ шелесту слонила всѣ горы; страшною пôтьмою прикрыла увесь свѣтъ довкола, лишь наша ватра горѣла, шлючи червону поломѣнь высоко и кидаючи довкола миготячй блески.

Весь нашъ таборъ бувъ уже на ногахъ. Скуплени одинъ при другôмъ, мовчки, та зъ судорогомъ серця мы очѣкували наповидного зъявища природы. Тишину перерывали лише протяжнй реваня худобы въ загородахъ и жалôстнй скомленя псôвъ.

Наразъ на чорнôмъ пôдсновку хмары закроилось сто..., тысячь вужѣвъ огняныхъ, цѣлый потопъ огню сплинувъ зъ хмары на землю, горохкôтъ ставъ ся такъ страшный, що горы дрожали въ своихъ основахъ и здавалось, що шпилѣ хитають ся та колышуть ся, якъ малй деревины. Рôвно зъ тымъ гукомъ подувъ вôдъ хмары шаленый вѣтеръ, непозвалювавши насъ мало зъ нôгъ: борами, долôвъ, затрѣщало, земля въ однôй хвили замѣнилась въ страшливе пекло.

Всѣхъ насъ перенявъ якійсь дивный лякъ, що и описати годѣ... Не знаю якимъ способомъ опинивъ ся я зъ товаришами въ колибѣ. Тамъ, стиснувшись одинъ по при другôмъ, мы прислухували ся тому гукови, тымъ свистамъ та прôймаючимъ стонамъ. Я зъ маляромъ и Николою стоялисмо саме при примкненыхъ дверьохъ. Притуливши око до широкои щѣлины, вдивлявъ ся я зъ якоюсь любостю въ тôй сумѣшь розлюченои природы. Цѣла околиця на перемѣну то розсвѣтлювала ся широкими, весь небовидъ обнимаючими блыскавками, то знову занирала въ безбережнôй, глубокôй темрявѣ.

— Гай, гай! Оцежь Мільнеришине свято! Поганськй, чортôвськй єи дѣтища гулять,— шептавъ минѣ въ ухо переляченымъ голосомъ Никола. — Це для нихъ празникъ! Дѣтькôвське насѣне тѣшить ся теперь!...

Ще одинъ перунъ ослѣпляючій, ще одинъ громôтъ, що потрясъ усѣмъ свѣтомъ — и утихло... Хмары отворили свои спусты и прôльлявъ ся — правдивый потопъ. Крôзь шпары въ даху на колибѣ тиснула ся вода до середины цѣлыми потоками и здавало ся, що отъ-отъ залле огонь. О спаню нѣхто й не гадавъ; може зъ пôвъ години стоялисмо отакъ мовчки, та вычѣкували, ажь мине злива. Вѣтеръ уставъ зовсѣмъ, громы притихли; крôзь щѣлины у дверьохъ я достерѣгавъ, що повнй громôвъ хмары пересунули ся вже идъ заходови и вôдъ часу до часу освѣчували широкими блыскавицями далекй шпилѣ...

(Дальше буде).

у всхôднôй Галичинѣ лучає ся, що окружнѣ Рады шкôльнѣ помѣжь кôлькома темами, котрѣ мають ся на конференціи обговорити, не кажуть анѣ одного, або лишь одинъ-однѣсенькій выробити въ языцѣ рускôмъ, а дискусія надъ рускимъ тематомъ, вынявши хиба лишь рѣдкій случаѣ, веде ся правильно лише въ польскôмъ языцѣ.

Такого поступованя зъ педаґоґічного боку зовсѣмъ не можна похвалити, бо тымъ учителямъ, котрѣ не знають добре рускои мовы, не дає ся нагоды — набути вправы въ тôй мовѣ. Змѣны сего поступованя жадала кôлька разôвъ комісія испытова для народныхъ и выдѣловыхъ школъ у Львовѣ. Цѣлковите знанє руского языка выкладового єсть особливо у всхôднôй Галичинѣ конче потрѣбне, бо тутъ число народныхъ рускихъ школъ єсть далеко высше, якъ инншихъ. Длятого прошу Є. Е. п. Міністра просвѣты, щобы въ тôй справѣ зарядивъ, що потреба.

Переглядъ политичный.

Староческій комітетъ екзекутивный вôдбувъ засѣданє, на котрôмъ обговорювано справу зложеня мандатôвъ. Ріґеръ заявивъ, що ґр. Таффе вôдмовивъ якои небудь концесіи въ справѣ ческого языка яко урядового у внутрѣшнôй службѣ. Въ результатѣ ухвалено большостію голосôвъ не складати мандатôвъ, наколи загальнѣ зборы староческихъ пословъ на то пристануть.

Пôсля вѣсти Fremdenblatt-у одержанои зъ Пешту, має подорожь шефа секціи Віттека до угорскои столицѣ стояти въ звязи зъ переговорами въ справѣ будови зелѣзницѣ зô Станіславова до Мармароша и Сиготу. Въ справѣ будовы тои зелѣзницѣ будуть незадово внесенѣ вôдповѣднѣ предложеня въ обохъ парляментахъ, т. є. въ австрійскôмъ и угорскôмъ.

Комісія для справъ заграничныхъ Делеґаціи угорскои має вôдбути свое перше засѣданє въ суботу и обговорить на нѣмъ положенє внѣшне. Войскова комісія розпôчне свои нарады слѣдуючого понедѣлка.

Румунія занимає ся теперь дуже пильно реорґанізацією своеи силы войсковои, въ першôмъ же рядѣ справою узброєня войска. Вôдповѣдна войскова комісія розслѣджувала довгій часъ всѣлякѣ выставы оружія стрѣльного и рѣшила ся остаточно, якъ подають берлиньскѣ ґазеты, на нѣмецкій карабинъ репетіеровый и припоручила заведенє французкого бездымного пороху.

Такъ само и въ инншихъ державахъ балканьскихъ занимають ся пильно справами войсковыми. Болгарія звертає головну увагу на укрѣпленє особливо портовыхъ мѣсць и сербскои границѣ. Въ Сербіи заходять ся около укрѣпленя Зайчару и Пироту. Порта вкôнци розказала будувати вздовжь сербскои границѣ цѣлый рядъ малыхъ крѣпостей, щобы лѣпше тримати въ послуху розбôйничихъ Арнаутôвъ.

Зъ Бразиліи надходять якѣсь дивнѣ вѣсти. Вôдъ довшого часу панує тамъ криза фінансова, вôдтакъ наставъ якійсь конфліктъ межи правительствомъ а репрезентацією народу, въ наслѣдокъ чого прийшло мабуть навѣть до якоись ворохобнѣ, про котру однакожь лишь дуже мало вѣстей дойшло до Европы. Наконецъ президентъ да Фонсека знѣсъ парляментъ и установивъ диктатуру, та завѣвъ военнѣ суды. Теперь же доносить ню-йоркскій Herald, що диктаторъ Деодоро да Фонсека конферувавъ недавно зъ бувшимъ президентомъ цѣсарского міністерства, Уро-Птето, и зъ Іоахимомъ Набуко. Оба тѣ мужѣ суть нотаблями монархістичнои партіи и особистѣ прихильники цѣсаря Домъ Педра. Кореспондентъ ню-йоркского „Herald-a“ дає спôзнати, що Фонсека хоче мабуть назадъ завести въ Бразиліи цѣсарство и покликати Домъ Педра до краю, а колибъ тôй не схотѣвъ вернути, то завôзвати на престолъ єго зятя ґр. д' Е. Кореспондентъ „Figar-a“ доносить о своѣмъ розговорѣ зъ цѣсаремъ Домъ Педромъ, и каже, що Домъ Педро бувъ бы готовъ назадъ вернути, колибъ край єго покликавъ, але вôнъ не знає нѣчого, що дѣє ся теперь въ Бразиліи.

Новинки.

— **Громадѣ Ланы,** въ повѣтѣ камѣнецкôмъ, дарувавъ Є. Вел. Цѣсарь на реставрацію церкви и будынкôвъ парохіяльныхъ 50 зр. запомоги.

— **Є. Цѣс. и Кор. Высокôсть,** архікнязь Леопольдъ Сальваторъ выѣхавъ вчера поспѣшнымъ поѣздомъ до Вѣдня, де забавить 14 днѣвъ.

— **Именованя.** Панъ Міністеръ рôльництва именувавъ: ц. к. управителя добръ державныхъ IX р., Кипріяна Телиховского, Адольфа Соколя, Кароля Корницкого, Льва Кроковского, Гаврiила Навратіля и Франц. Геллера ц. к. люстраторами лѣсôвъ VIII ранґи; ц. к. управителѣвъ дôбръ X ранґи, Іосифа Флєхнера, Людвика Унґера, Максиміліяна Палляса, Рихарда Навратіля, Адама Гібля, Кароля Гетнера, Валентія Томашевского, Франц. Магра, Фердин. Павча, Фридр. Клюсьока, Матвѣя Боржентского, Іосифа Петріого, Іосифа Зеньчака, Ивана Ясеницкого, Ферд. Полютиньского, Іосифа Крупиньского, Кавим. Ахта, Кароля Выробка, Іос. Мавльца, Ив. Шварца и Стан. Гриневича ц. к. управителями державныхъ дôбръ IX ранґи; асистентôвъ лѣсництва: Гієронима Глѣбовицкого, Маріяна Малачиньского, Стан. Домбровского и Володим. Каратницкого ц. к. управителями державныхъ дôбръ въ X кл. ранґи; вкôнци елевôвъ лѣсництва; Ивана Хвалибога, Никол. Громницкого и Макс. Шишковского ц. к. асистентами лѣсництва XI ранґи.

— **Перенесеня.** П. Міністеръ рôльництва перенѣсъ управителѣвъ дôбръ державныхъ: Кипріяна Телиховского зъ Тинця до Дрогобича, Гав. Навратіля зъ Небилова, до Черновецъ, Макс. Палляса зъ Мизуня до Баричь, Іос. Зеньчака зъ Лѣщанъ до Лопянки, Іос. Петріого зъ Лопянки до Лисовичь, Фер. Полюшиньского зъ Шешоръ до Уторопъ, Кавим. Ахта зъ Петранки до Львова, Іос. Мавльца зъ Ославъ до Мизуня, Ив. Пляшкіого зô Станіславичь до Старого Санча, Доминика Ягна зô Львова до Гальштатъ, Фердъ. Свободу зъ Яворника до Ославъ; а асистентôвъ Ив. Станичека и Адольфа Бундсманардъ зъ дня до Львова.

— **Смертнôсть у Львовѣ** въ мѣсяци жовтню с. р. була така: христіянъ умерло въ тôмъ мѣсяци 295 особъ а 112 жидôвъ.

— **Великѣ бурѣ и заметели снѣговѣ,** лютили ся въ послѣднихъ днях на заходѣ Европы. Коло побережа каналу Ляманшь порозбивала буря многѣ лоди рыбацкѣ и три кораблѣ при чѣмъ утопило ся 18 людей. Коло анґлійского побережа перевернула буря велику лодь рыбацку и затопила 7 людей. Въ Кіотѣ въ Италіи заваливъ ся вôдъ великого снѣгу оденъ дôмъ при чѣмъ згинуло 7 людей.

— **Арештованє.** Въ Пôдволочискахъ арештували власти россійскѣ анґлійского дневникаря, Іосифа Пеннеля и задержали єго 36 годинъ въ арештѣ, ажь доперва въ телеґрафічного припорученя кієвского ґубернатора выпустили єго на волю.

— **Звѣрскѣ убійники.** До якого степеня може проявитись въ чоловѣцѣ звѣрска натура, можуть послужити примѣромъ слѣдуючѣ убійства. Въ Ѣчинѣ на Моравѣ засудивъ судъ на кару смерти Марію Яндову, властительку дому зъ Костельска, и єи слугъ Ивана Трайбеля та Ивана Вльчка. Оба обжалованѣ за намовою Яндовои зловили єи чоловѣка Янду, въ котрымъ она жила въ незгодѣ и сварнѣ, та вкинули єго до ямы зъ гноѣвкою и держали єго въ нѣй, а Яндова лляла нещасливому на лице гноѣвку выкрикуючѣ при тôмъ: „Напый ся до сыта“, доти, доки вôнъ ажь не задушивъ ся. Вôдтакъ вытягнула сама трупа зъ ямы, затягнула до огорода и тутъ закопала на градцѣ та засадила надъ закопанымъ тѣломъ капусту. Трибуналъ засудивъ всѣхъ троє на кару смерти черезъ повѣшенє. — Въ Парижи знову стало ся таке убійство: Тамъ жили два товаришѣ робôтники Вобуржь и Бутрі; оба були пильнѣ и точнѣ въ роботѣ, мешкали разомъ и спôльно складали грошѣ. Вобуржь мавъ касу и провадивъ точнѣ записки. Пôзнѣйше перенѣсъ ся Бутрі на мешканє до своеи тѣтки, але каса позôстала и дальше спôльна. Бутрі мавъ 12 с. м. вступити до войска и для того прийшовъ до свого товариша по грошѣ та лишивъ ся на нôчь. Ледви що полягали спати, коли мѣжь ними настала якась суперечка и Бутрі ударивъ свого товариша въ лице а того взяла така злôсть, що вôнъ ставъ єго дусити и задушивъ а вôдтакъ лягъ спати. Побачивши на другій день на постели посинѣлого трупа зъ выставленымъ языкомъ, налякавъ ся Вобуржь и сховавъ трупа пôдъ постѣль та державъ тамъ три днѣ. Въ ночи зъ недѣлѣ на понедѣлокъ вынѣсъ вôнъ трупа на подвôрє а вôдтакъ постановивъ занести до пивницѣ; тутъ коло дверей спотыкнувъ ся вôнъ и покотивъ ся разомъ зъ трупомъ долѣ, сходами. Въ пивници засвѣтивъ вôнъ свѣчку, вынявъ ножикъ и обрѣзавъ трупови нôсъ и уха, абы го не пôзнати та закопавъ обрѣзанѣ части въ пивници. Позднѣйше однакожь надумавъ ся и ставъ трупови вôдрѣзувати голову. Маленькимъ ножикомъ було то трудно и вôнъ дуже намучивъ ся, заки вязи поломивъ и зовсѣмъ голову вôдрѣзавъ. Опôсля постановивъ вôнъ занести трупа до инншого пересѣку въ пивници, взявъ єго отже одною рукою за ноги, а другою попôдъ крижѣ и такъ пôйшовъ дальше, а що мусѣвъ знову переходити черезъ сходы до того пересѣку, то знову перевернувъ ся. Тутъ лишивъ вôнъ вже трупа, а голову и одѣжь убитого забравъ и выйшовъ. На другій день вынѣсъ вôнъ голову въ хусточцѣ далеко вôдъ свого помешканя и кинувъ въ вôдходове мѣсце. Убійника незадовго потôмъ выслѣджено и єго теперь будуть судити.

Господарство, промыслъ и торговля.

Торгъ збôжемъ.

12 Падолиста	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10·65 11 40	10 50 11 30	10·50 11·50	10·75 11·50
Жито	9·30 10·—	9·— —9 70	9·— —9 85	9·30 10.—
Ячмѣнь	6 53—8 —	6·50—7 50	6 40—7.50	6·75—8·—
Овесъ	7·— —7·50	6·80—7·25	—·— —·—	7·— —7·50
Горохъ	6 25 10 —	6 25 9·—	6·25 10·—	6·50 10·—
Выка	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Рѣпакъ	13.—13 50	13·—13 50	13·—13·25	13 25 13·75
Хмель	55·—60 —	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Конюшина чер.	42·—55 —	41·—54·—	45 —55·—	45·—55·—
Конюшина бѣла	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Оковита	19·70 20·50	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 19·70 до 20·50 зл.

Жито попукує ся.

Хмель вôдъ 55·— до 60·— за 56 кильо.

✝ Посмертнѣ вѣсти.

О. Іосифъ Лавровскій, священикъ-ювилатъ въ Комарнѣ, упокоивъ ся 9 н. ст. падолиста въ 84 роцѣ житя и 58 священьства. Вѣчна єму память!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 12 падолиста. Палата біржева постановила подати петицію до міністерства фінансôвъ, щобы оно удобрило нотованє $4^1/_2$ процентовои галицкои позычки краєвои зъ 1885 р. — N. fr. Presse зазначує, що Найв. Бесѣда Престольна вôдступає въ дечôмъ вôдъ представленя ситуаціи въ Европѣ, вôдъ недавныхъ заявленъ Рудініого и Сальсберіого, бо она будить чувство поважного положеня въ Европѣ, черезъ що обмежає неоправданый оптімізмъ. Бесѣда Престольна єсть щирійшою якъ бесѣда Сальсберіого и Рудініого.

Римъ дня 12 падолиста. Межинародный конґресъ мытовый вôдкрыто вчера на Капітолю. Президентомъ конґресу выбрано одноголосно Борґого. — Вѣсти о пригодѣ въ цирку Кастелямаре дуже пересадженѣ. Третя ґалерія заломилась ще передъ представленємъ; нѣхто не забивъ ся а покалѣчило ся всего лишь 7 особъ, зъ котрыхъ одна тяжко.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и яселъ и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно **Порошокъ до зубôвъ** салициловый и зъ руты надае зубамъ снѣжну бѣлость и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а такожь и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усувае зъ неи непріятный смакъ, а такожь забеспечуе ясла передъ всѣми **слабостями.**

Герба̂та россійска. | Самовары Тульскі.

Перша краева фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ **хиньске срѣбло**

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краковъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачи до ужитку церковного и домового, ôдповѣдни на **выправы слюбни, подарунки,** у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репарации, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

Жолудокъ єсть господаремъ человѣческого орґанізму,

вôдъ него починають ся всякй болѣзни, вôдъ него залежить потрѣбне вôджививлене организму и силы человѣка.

„Реґуляторъ“

єсть то порошокъ, котрого коробка вразъ зъ описомъ способу заживаня коштуе 35 кр. На провинцію высылае ся найменьше три коробки, потреба прото надôслати переказомъ 1 зр. 20 кр. (за три коробки порошку — зъ опакованемъ) — або 1 зр. 40 кр. тогды и почта буде оплаченою.

Реґуляторъ заскасувавъ Морізона и всякй подобнй средства.

На доказъ читайте подяки вôдъ особъ котрымъ здорове привернувъ.

Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхіасъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

Подяка. Добротвôръ, 13 марта 1891.

Вп. Брониславъ Виткевичь, аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Передъ кôлькома лѣтами черезъ апопльексію утративъ я силу въ правôй руцѣ, що тымъ тяжше мя дôткнуло, що зъ причины того мусѣвъ я покинути выгôдне мѣсце яко официялистъ приватный и зôставати зъ моєю родиною безъ найменшои помочи.

Въ моихъ терпѣняхъ уживавъ я найрозличнѣйшихъ средствъ, якй менѣ тôлько раджено, но все на дармо.

Доперва уживанье черезъ довшій часъ **„Нервотону“**, препоручуваного въ анонсахъ **„Календаря здоровля Леопольда Литыньского“**, доказало чуда! Ото теперь рушаю рукою якъ давнѣйше. Дякую Вамъ Пане, що своимъ чудеснымъ средствомъ стали вы найбôльшимъ добродѣємъ терпячихъ людей. Антоній Новаковскій.

Груднй зѣля Д-ра Зебургера

противъ кашлю, душности, нежиту и т. п.

Цѣна фляшки 20 кр.

Спроваджувати можна лише вôдъ:

Брониславa Виткевича,

аптикаря у Львовѣ, ул. Жовкôвска *(коло рампы).*

Всякого рода

ВИНА

ЛѢЧНИЧЙ

достати можна кождого часу въ конторѣ

Льеопольда Литыньского

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14.

Въ Друкарни Людовôй у Львовѣ,

площадь Бернардиньска ч. 7

кождого часу набути можна руску

БИБЛІЮ

выданя Диковского въ Перемышли

зъ численными мѣдерытами,

крôмъ тому 1 (котрый цѣлкомъ вычерпаный) томъ 2, 3, 4, 5, 6 и доповняючій томъ 7. — Цѣна повысшихъ томôвъ 5 зр. 50 кр. зъ пересылкою почтовою, однако поодиноко по 1 зр. 36 кр. зъ пересылкою почтовою.

Вже вийшовъ зъ печати и єсть до набутя

ЛЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО

КАЛЕНДАРЬ ЗДОРОВЛЯ

на рôкъ 1892,

мѣстячій въ собѣ богато цѣкавыхъ рѣчей и поучений вôдносячихъ ся до захороны здоровля.

Календарь той украшають хороши илюстрации а крôмъ того замѣщае въ собѣ часть литературну, гиґієнічну и богатый дѣлъ информацийный.

Розправа о о. Кнейпѣ, новочаснôмъ чудотворцѣ, кидае нове свѣтло на значѣне и тайну славнои его дѣяльности на поли лѣченя воздухомъ и водою.

Цѣна 55 кр. вразъ зъ пересылкою почтовою.

Адресъ: **Леопольдъ Лѣтыньскій** Львôвъ, Пекарска 21.

ЗАКЛАДЪ

ДИЕТИЧНО-ГИҐІЕНІЧНЫЙ

ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО

у Львовѣ,

Канторъ при улици Валовôй ч. 14.

поручае **французскій курацийный**

COGNAC

по **3** зр. а. в. фляшка.

Терпите ломане руки або ноги, рване, гостець, ревматизмъ котрй вамъ особенно долягають въ порѣ вогкôй дощевôй?

Читайте якъ помагае въ такихъ терплѣняхъ:

EXCELSIOR

Подяка. Веч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйшй слова подяки за Вашъ дѣйстно чудесный *Excelsior*. Страшнй терпѣня, якй выдержавъ я зъ кождою змѣною воздуха, довгй лѣта треваючй болѣ въ костяхъ нôгъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôднятй, по натертю кôлькохъ фляшокъ „Excelsior“-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревати буде якъ довго жити буду, а першимъ єи вôдгомономъ най будуть тй слова моеи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891. **Антоній Гордыньскій.**

Такихъ подякъ получивъ вынаходецъ „Excelsiora“ тысачѣ — бо кождому помагае скоро и разъ на всегда.

Прошу адресовати **В. Виткевичь,** аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.